

Қазақстанда жетім балаларды тұрғын үймен қамтамасыз ету мәселесі.

Сатканова Гулдерайым Маратовна

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Заң факультеті, Құқықтану мамандығының 2-курс студенті, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекшісі – Қожахметова С.Ғ

Ел экономикасының даму деңгейі

тұрғындардың ең басты қажеттіліктерімен

толықтай қамтамасыз етілу деңгейімен

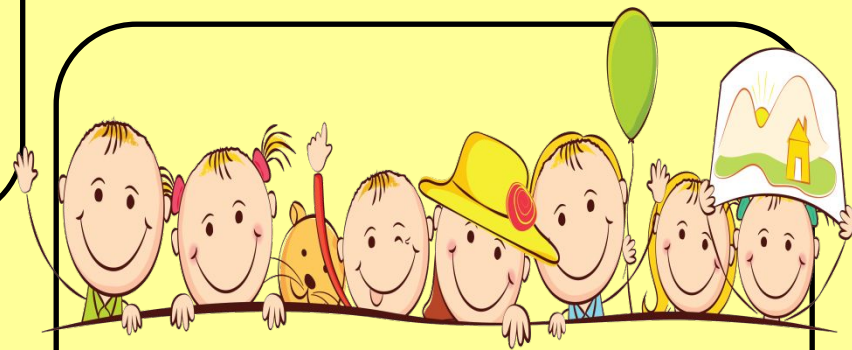
Өлшенеді

Тамақ

Тұрғын үй

Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балалар

2011 жылы 26 желтоқсанында
қабылданған **«Неке (ерлі-зайыптылық)
және отбасы»** кодексі

1-бабы, 5/17-
тармақшасы:

**ата-аналарының (ата-анасының)
қамқорлығынсыз қалған бала (балалар) –
Ата-анасы:**

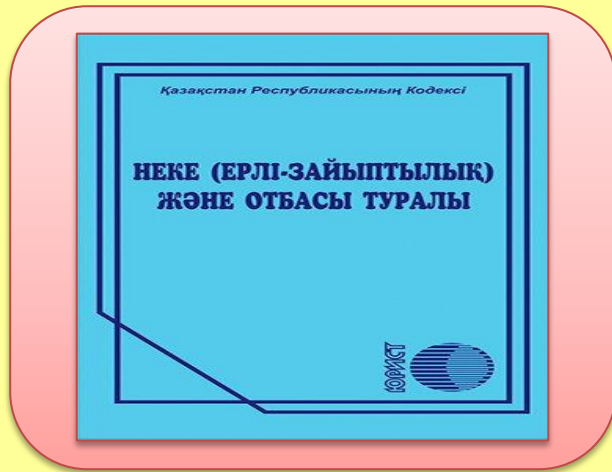
құқықтарының
шектелуіне/олар-
дан айрылуы

хабарсыз кеткен
деп танылуы

қайтыс болған
деп жариялануы

әрекетке
қабілетсіз-әрекет
қабілеті шектелген

жалғыз ата-анасының
немесе екеуінің де
қамқорлығынан
айрылған бала

жетім бала (балалар)

ата-анасының
екеуі де қайтыс
болған бала
(балалар)

жалғыз анасы
(әкесі) қайтыс
болған бала
(балалар)

**Зәңи тұрғыда тұрғын үймен
қамтамасыз етілетін ата-
анасының қамқорлығынсыз
қалған жетім балалар:**

1) мүлдем баспанасы жоқ жетім
балалар

2) ата-анасынан мұрагерлік
жолымен баспана қалған балалар

Қазақстан
Республикасының
**«Тұрғын үй
қатынастары
туралы»** заңы

"Білім туралы"
Қазақстан
Республикасы
Үкіметінің қаулысы

ҚР-да ата-анасының
қамқорлығынсыз қалған және
жетім балаларды тұрғын үймен
қамтамасыз етуге байланысты
заңнамалар:

Жетім балалар мен ата-анасының
қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім
беру ұйымдарының түрлері қызметінің үлгілік
қағидаларын бекіту туралы Қазақстан
Республикасы Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 18 маусымдағы № 229 бұйрығы.

Практикалық тұрғыда өмірден мысал:

2015-жылдың 1 желтоқсаны Алматы облысында ҚР тұңғыш Президенті күніне байланысты

«Асыл Арман» тұрғын үй кешенінің 100 жаңа баспана кілтін

Қарасай ауд.

Еңбекші қазақ

Іле ауд.

Талғар ауд.

жетім балалары иеленді.

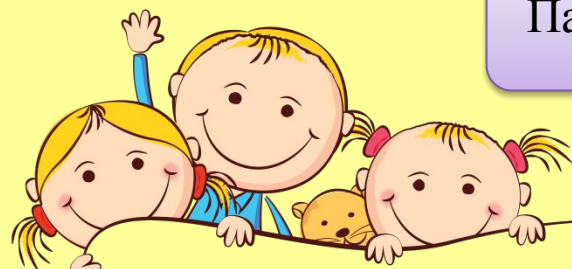
Ақпаратпен дұрыс
қамтылмау

29

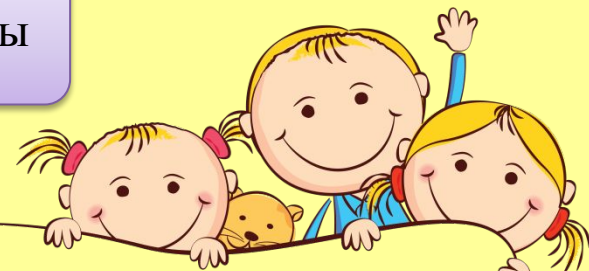
Тұрғын үй қатынастары туралы заңға жаңа өзгертулерге байланысты

Республикамыздың балалар үйінің түлектері ендігі жолы тіркеуден өткеннен кейін бірден тұрғын үй алуға құқықтары бар. Ол үшін қалада бірнеше жыл тұрып керегі жоқ.

Парламент Мәжілісінің депутаттары

“Отбасы үлгісіндегі балалар
ауылы және жасөспірімдер
үйлері туралы” Заңға

“Тұрғын үй қатынастары
туралы” Заңға

толықтырулар енгізді

Соған сәйкес енді ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балаларға мемлекеттік тұрғын үй қорынан жалға үй алу құқығы берілетін болды.

Бұған құқығы бар жетім балалардың жасы 23-ке дейін ұзартылды.

Әлемдік тәжірибеге сүйенсек, мұқтаж азаматтарға, оның ішінде **жетімдерге тұрғын үйге кепілдікті қамтамасыз ету бойынша** жергілікті деңгейде арнайы **бағдарламалар** әзірленеді.

Мұндай практика төмендегідей елдерде көптеп қолданылады:

АҚШ

Бельгия

Испания

**Елбасы Н.Ә.
Назарбаевтың
тапсырмасы бойынша**

2012 жылы 5 маусымда
«Қолжетімді баспана -
2020» бағдарлама

2016 жылы «Бәйтерек»
Холдингінің еншілес
компаниясы —
«Қазақстанның тұрғын үй
құрылыс жинақ банкі» АҚ
«Өз үйім» атты дағдарысқа
қарсы бағдарламаны
дайындап шығарды.

Ұсыныстар:

Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балаларға толық құқықтық үгіт-насихат жұмыстарын жүргізу:

а) «Қамқоршылық пен қорғаншылық органы» өкілдері арнайы заңгерлерді шақыру арқылы кеңес өткізу;

б) Ұлттық, Мемлекеттік ЖОО-нан құқықтанушыларды және құқықтану мамандығының студенттерін кеңестер, дөңгелек үстелдер өткізу;

Заңнамаларға, нормативтік-құқықтық актілерге өзгертулер енгізілген сәттен бастап ресми сайттарға жариялап және оған байланысты бейнероликтерді түсіру және оның ҚР аумағында таралуын қамтамасыз ету;

Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған арнайы мамандандырылған тұрғын үй қорынан тұрғын үйлер беру.

Назарларыңызға Рахмет!

